ארים פארלאמענט און די לעדזשיסלייטשור

(פארטזעצונג פון פיידזש 4.)

אויסגאבען דורך קויהלען א. א. וו. צו אונטערזוכען.

* * *

געבטען איז אין הויז אנגעגאנגען א לאנגע רעבאטע איבער א רעזאלוציאן פון דעם קאנ. מעמבער פון בראנסבארר מר. וו. פ. קאקשוט. די רעזאלוציאן האט געלויטעט ווי פאלגט:

"דאס דיעזעס הויז איז מיט דער מיינונג אז די איצטיגע אומשטענדען דורך דער מלחמה זיינען אזעלכע דאס זיי רעכטפערטיגען די קענעדער רעגיערונג איינצופיהרען א שטרענגען קאנטראל איבער דער צאהל, דאס הייסט ווי פיעל עסענווארג עס ווערט ארויסגעשיקט פון קענעדע אין אנדערע לענדער אריין און אויך וואוהין זיי ווערען עקספארטירט, כדי דורכדעם צו רעגולירען די פריזען פון ברויט, פלייש אז פון אנדערע שפייז פראדוקטען וועלכע ווערען פערקויפט פיר דעם געברויך דא אין דער היים, און אין דער זעלבער צייט צו פערארדנען דאס אונזער סורפלוס־שפייז עקספארטירט זאל זיין בלויז קיין ענגלאנד אדער צו די אנדערע לענדער מיט וועלכע מיר שטעהען אין פריינדליכע בעציהונגען."

מר. קאקשוט וועלכער האט אונטערשטיצט זיין פארגעשלאגענע רעזאלוציאן מיט סטאטיסטישע בעווייזען און פשטים האט צווישען אנדערעם געזאגט, דאס שוין זיים איינינע מאנאטען האט ער געטראכט וועגען דעם דאס די רעגיערונג דארף אכטונג געבען אויף דער שפייז פער זארגונג פון קענעדע און דאס זי דארף נעהמען אזעלכע שריטע וועלכע וואלטען געהאלפען אז דער מוטעראלאנד ווי אויך די לענדער וואס זיינען מיט איהר פערבונדען אין איצטיגען קריעג.

קענעדע, האט ער געזאגט, איז דאס איינציגע לאנד צווישען די איבריגע לענדער וואס פיהרען איצט אן די מלחמה וועלכע האט ביז איצט גאר ניט געגומען אין אנבעטראכט די פראגען וועלכע די רעזאלוציאן בעהאנדעלט.

דאס ענגלישע מיניסטעריום איז בעווענען געווארען פון די ארבייטער פיהרער צו נעהמען שריטע צו רעגולירען די פריזען.

ענגלאנד האט פאר זיך א פראבלעם צו קריגען גענוג שפייז פאר'ן לאנד, קענעדעס אויפגאבע איז צו זעהן דאס פיעל שפייז זאל ניט ארויסגעשיקט ווערען פון דעם לאנד. ער מיינט ניט דערמיט, האט ער געזאגט צו רויבען דעם פארמער פון זיין געווערהנליכען פראפיט וואס ער דארף קריגען, ער האט אנגעדייטעט דאס די פארמערס האבען איצט מעהר ניט ווי צעהן פראצענט פון פאר א יאהר ריגען ווייץ צו פערקויפען. אין קענעדע איז איצט מעהר ניט פאראן ווי אכט מיליאן בושעל ווייץ, וועלכער סך הכל ווערט פערקלענערט פון טאג צו טאג. דער סור־פלוס פון די פערארייניגטע שטאאטען ווערט ארויסגעשיקט אויף א דורכשניט פון אכט מיליאן בושעל וועכענטליך, אזוי אז אין שיקאגא האבען ספעקוליאנטען געשטעלט א פריי אויף געטרייד.

אין אזא גערריכטער צייט האט ער געטענה'ט, ווען די ווייד זשעם ווערען קלענער פון טאג צו טאג מאר מען ניט דער לאזען, דאס דער ארבייטער זאל געצוואונגען זיין צו צאהלען העכערע פריזען פאר זיין לעבענס מיטעל.

אויף זיין לאנגער רעדע האט ער גע־קראגען אן ענטפער פון דעם פריים מיניס־טער, סער ראבערט בארדען דאס עס גע־פינען זיך גרויסע סטאקס פון סורפלוס לע־בענס מיטעל אין ביידע לענדער, דאס הייסט אין קענעדע און אין ענגלאנד און, פאלגליך, געפינט ניט די קענעדער רעגיע־רונג פאר נויטיג צו נעהמען אירגענד א העל־כע שריטע בנוגע דער פערזארגונג פון לע־בענס מיטעל אין לאנד און אויף ניט וועג־נען דע מעקספארט פון שפייז.

אנטעריא

דיענסטאג,

נאכדעם ווי א פאר זאכען פון קליי־נער וויכטיגקייט האבען פערנומען אבי־סעל צייט, האט דאס הויז זיך ווייעדער אמאל גענומען צו דעבאטירען דעם בודזש שעט.

פאר די ליבעראלע האט דער ערשטער גענומען דאס וואר דזשאזעף העם פון נאָרטה בראנט.

ער האט אין אלגעמיין קריטיקירט דעם בודזשעט פאר די גרויסע אויסגאבען.

צו בעווייזען ווי אויסברענגעריש דער בודזשעט איז האט ער אנגעדייטעט דאס די קאסטען פון דער בירגערליכער אד־מיניסטראציאן זיינען פערגרעסערט מיט 120 פראצענט. ווי א געשעפטסמאן וואלט ער צוגעגעבען דאס די 15 פראצענט מיט. וויפיעל די בעפעלקערונג איז פער־גרעסערט געווארען און די העכערונג אין די ווייד זשעם קענען ענטשולדיגען א הע־כערונג אין אויסגאבען אויף 50 פראָ־צענט אבער ניט מעהר.

נאך מר. העם האט גענומען דאס וואר דר. ישאק, א קאנסרוואטיווער וועלכער איז דער פערטרעטער פון האלדר־מאנד. ער האט אבער ניט גערעדט וועגען בודזשעט. פאליטישע קריעגעריין, האט ער געזאגט, אינטערעסירען איהם אין אזא צייט ניט.

איהם אינטערעסירט די מלחמה. ער האט גערעדט וועגען ענגלאנד אין איהר לאכפף נעגען קייזער. איבערהויפט האט ער פיעל גערעדט וועגען בעלגיען.

נאך איהם האט גערעדט א ליבע־ראל, סעווערין דזישארם פון נאָרט עסעקס, ער האט אויך ניט גערעדט פון בודזשעט. ער האט נאר בעריהרט די פראגע וועגען דער לאיאליטעט און טרייהייט פון די פרענטש קענעדיענס פון וועלכע ער האט זיך ניט געקענט אבלויבען.

נאך איהם האט גערעדט א קאנסער־וואטיווער, ז. א. האלל פון סויטה וואָ־טערלו, ער האט אויך ניט גערעדט פון בודזשעט נור, ווי זיין פאריגער רעדנער, וועגען לאיאליטעט פון — די ענגעדער פון דייטשעס בלוט, א גרויסע צאהל פון וועלכע געפינען זיך אין זיין קאנסטי־טוענסי, וועלכע האט שוין ביישעשטייערט צום פאטריאטישען פאנד צוויי הונדערט טויזענד דאָלאר. אזוי אז די רעדנער האָ־בען הפנים פערלאָרען דעם עם, אָנפאנגענד ריג ביי דער בודזשעט פראגע און אויס־לאָזענדיג ביי דער גוטסקייט פון אונזערע קאנאדאזירטע דייטשען.

נייע 10 געבאָטען פאר די דייטשען

פון י. קארזוואוס

וואס מען זאל נישט מיינען און טראכטען וועגען די דייטשע פאליטיקער און דיפלאמאטען איינס איז אבער א פאקט, וואס קיינער קען נישט אבלייקענען זייער אויסלענדישע פאליטיק האט געלי־טען א געוואלטיגע נידערלאגע. אלע ער־שיינונגען וועלכע זענען ערוואַרטעט גע־וואָרען פון בערלינער "אויסווערטיגען אמט" (מיניסטעריום פון אויסערליכע ענינים) זענען נישט געקומען (ווי למשל די הילף פון איטאליע א. ד. ג.) און ווייערער פיעלע אנדערע וויכטיגע ערשיי־נונגען, אויף וועלכע די דייטשע דיפלאמא־טען האבען נישט גערעכענט זענען יא גע־קומען.

אבער אויב די פריינש־דייטשע דיפ־לאמאטען וועלכע האבען זיך בעשעפטיגט מיט אויסווערטיגע ענינים האבען געלי־טען אזא גרויסע נידערלאגע, און זיי זע־נען באנקראט, קענען אבער דערפאר שטארק טריאומפירען די דייטשע פאליי־טיקער וועלכע האבען זיך בעשעפטיגט מיט אינערליכע ענינים. די דיפלאמאטען האבען געבראכט דייטשלאנד צו אזא לא־גע, אז זי איז אבגעזונדערט, איזאלירט כעמט פון דער גאנצער וועלט, פון אלע מדינות און פעלקער, דערפאר אבער האט זיך די אינערליכע פאליטיקער איינגעגע־בען צוצובינדען אלע שיכטען און קלאַ־סען פון דייטשען פאלק פון פריינש־מיליטאריסטישען וואוגען פון די רעאק־ציאנערע יונקערס (פריצים) וועלכע זיי האבען תמיד זיך געשטופט אין די שאוא־ניסטישע פלאטע. פריהער האבען זיי א־ליין געשטופט דעם דאזיגען יונקערישען וואוגען, — איצט איז זיי אבער געלונגען אנשטעקען מיט'ן ערנסטען ארט שאווי־ניזם אויף אזעלכע גרופען און שיכטען, וועלכע זענען געווען זייערע ביטערסטע שו־נאים, און וועלכע האבען תמיד אויפגער־דעקט פאר דעם גאנצען לאנד און פאר דער גאנצער וועלט די מיאוסטע נאקעטע נשמות פון די דאזיגע שווארצע העלדען און הימער....

די כוואליעס פון דעם "אויינינסטיש מיליטאריסטישען ים האבען זיך איצט אין גאנץ דייטשלאנד אזוי צובושעוועט — אז די דעראקציעס פון די סאציאליסטישע צייטונגען, און אין די ארימע קווארטאלען פון דעם פערהאראוועטען ארבייטער פאלק, ס'איז א טעות ווען מען מיינט, אז מדינות און פעלקער, דערפאר אבער האט זיך די אינערליכע פאליטיקער איינגעגע־בען צוצובינדען אלע שיכטען און קלאַ־סען פון דייטשען פאלק פון פריינש־מיליטאריסטישען וואוגען פון די רעאק־ציאנערע יונקערס (פריצים) וועלכע זיי האבען תמיד זיך געשטופט אין די שאוא־ניסטישע פלאטע. פריהער האבען זיי א־ליין געשטופט דעם דאזיגען יונקערישען וואוגען, — איצט איז זיי אבער געלונגען אנשטעקען מיט'ן ערנסטען ארט שאוו־ניזם אויף אזעלכע גרופען און שיכטען, וועלכע זענען געווען זייערע ביטערסטע שו־נאים, און וועלכע האבען תמיד אויפגער־דעקט פאר דעם גאנצען לאנד און פאר דער גאנצער וועלט די מיאוסטע נאקעטע נשמות פון די דאזיגע שווארצע העלדען און הימער....

אבער אויב די פריינש־דייטשע דיפ־לאמאטען וועלכע האבען זיך בעשעפטיגט מיט אויסווערטיגע ענינים האבען געלי־טען אזא גרויסע נידערלאגע, און זיי זע־נען באנקראט, קענען אבער דערפאר שטארק טריאומפירען די דייטשע פאליי־טיקער וועלכע האבען זיך בעשעפטיגט מיט אינערליכע ענינים. די דיפלאמאטען האבען געבראכט דייטשלאנד צו אזא לא־גע, אז זי איז אבגעזונדערט, איזאלירט כעמט פון דער גאנצער וועלט, פון אלע

פסח'דיגער ווייַן

געמאכט אונטער דער שטרענגער השגחה פון די רבנים
הרב גארדאן און הרב־ודיינרעב

די קוואליטעט פון אונזערע ווייַנען זענען פיעל בעסער ווי אירגענד וועלכער אנדערער אימפארטירטער ווייַן און אונזערע פרייזען זענען פיעל ביליגערע.

ארדערט זאפארט אום צו זיין זיכער, אז איהר זאָלט עס קריגען, ווייל מיר האבען בלויז א געוויסע בעשרענקטע קוואנטיטעט.

THE TURNER COMPANY LIMITED
סעמיועל ס. ראזענבערג סיילס מענערזשער
106 פראנט סט. איסט טאראנטא, טעלעפאן, מיין 2242

מלחמה מעשות

פון יוסף ווייס

אין ווינטער פון בית המדרש האט זיך א בלייך פנים נעשאָקעלט איבער אן אָפּ־נער גמרא, און זיך אונטערגעזונגען א שטילען טרויעריגען גנון, דער אלטער זייי־נער, וואָס הענגט איבער דער וואנד האט מיעד און הייזעריג געבריפעט, ווי די לעצ־טע קרעכצען פון א גוסס, דער שמש האט זיך געקליבען איינהייצען די הרובע, און געבאפט א כמארנעם קוק אויף די פער־פרוירענע שויבען, דורך וועלכע עס האט אריינגעקוקט די ווייסע קאלטע נאכט, עס איז געווען גאָך'ן דאוונען, די אידען האבען זיך פערקליבען ארום דער הרובע און געטריבען דעם שמש ניכער איינהייי־צען: דערווייל האבען געציקט די רויטע פייערלאך פון די לאנגע רויכיגע ליולקעס אידען האבען זיך מכבד געווען פון די אפע נע טאבאק פושקעלאך, און אז דאס האלץ האט גענומען קנאקען אין דער הדובע דע־ענדיג רויטע צינגען, האבען זיך די איי־דען אביסעל צוזאמענגעדרוקט און אנגעהויי־בען דערצעהלען מעשיות פון "אמאל" פון נסים, שדים, און פון 'גוטע אידען" — ביז מען האט געבעטן רב בער'ען, אז ער אליין זאל עפעס דערצעהלען, אז אין רב בער האט זיך שוין געהאט רעכט אנגע־וואַרעמט פיהלענדיג א ווייכקייט אין ריא אלטע ביינער, האט אויפגעבליצט פאר זיינע אויגען א געשעהעניש פון זיינע מלחמות, די אויגען האבען ביי איהם גע־טהאן א פינקעל, דאס געלבע צוקניישטעע פנים האט זיך ווי איבערגעצויגען מיט א נייער הויט, און אז מען האט איהם שוין שטארק געגומען בעטען, האט ער אנגע־שטאפט די לאנגע ליולקע צוביק, אנגע־גרייט דאס בייכיגע טאבאק־פושקעלע און אנגעהויבען:

— דאס איז געווען אזוי גוט ווי אין דער מלחמה מיט דעם פראנצויז, מיר זייי־נען דאמאלס געשטאנען אין סיביר גע־גענד, און מיטגעמאכט גרויסע שלאכטען מענשען זיינען געפאלען ווי הייי און קיי־נער פון ביידע צדדים דאס כיט געוואהנט א יום טרעהרען וואלט זי פערגאסען.. אזוי ברודער איז שווער — — שווער צו שטארבען אליין...

די לעצטע ווערטער האט ער שוין קוים וואס ארויסגערעדט, די אויגען האבען זיך איהם געשלאָסען, און ער איז געבלי־בען ליינען שטיל, איך האב געהערט זיין שווערן אטהעם, און מיר איז אזש געוואָ־רען ענג אין האלז.

דערווייל איז אין לאזארעט געוואָ־רען טונקעל, עס איז צוגעפאלען די נאכט צייטענווייז האט זיך ערגעץ ווייט גע־הערט א שאָס, מיט א רעש, נור ביי אונז איז געווען שטיל, אויף די ווענט האט זיך גענעשפיעלט דער שאטען פון דער פער־נעהמענדער זונן, די פינסטערניש איז גע־וואָרען אלץ גרויסער, די "שווערסטער" אָנגעטהאָן אין ווייסען דערמאָנענדיג דעם מיידס, מיט א רויטען צלם אויף דעם אר־בעל, האט אָנגעצונדען עטליכע ליכט, אונ טער וועלכע עס האבען זיך דערזעהען דיא פערבונדענע פנים'ער פון די פערבונדענע פנים'ער פון די קראנקע, מיט די בלוט דורכגענעצטע באנדאזשען.

— מאשקא, שלאפסט ? — האב איך פלוצלונג דערהערט קומאָאָ'ס קול.

— ניין, וואס איז ברודער.

— ווי מיינסטו, ווער איז שולדיג אין דעם וואס איך שטארב ?

—וואס הייסט ווער — האב איך געפרעגט צוטומעלט, און געטראכט אז ער רעדט פון היין.

— דו דארפסט איצט קיין מורא ניט האבען, מענסט זאגען וואס דו מיינסט, עס איז שוין אלץ איינס.

— איך ווייס ניט, —האב איך גע־ענטפערט...

—און איך ווייס יא, "מיטקא", דער שרייבער פון אונזער דארף, האט דאס מיר ערקלערהט, א קלוגער יונג געווען דער מיטקא, און א גוטער — מלחמה האט ער געזאגט אז א ווילדע זאך, און א גרויסע זינד געגען גאט, ווייל גאט האט בעשא־פען געגנג ערד פאר אלעמען, נור מען שלאגט זיך ווייל מען וויל האבען צופיעל, און דערווייל פאלגן אונזערע ברידער' ווי היי, — — ער האט נאך געוואלט רעדען נור ער האט שוין ניט געקענט, ווייל ער איז אנדרימעלט געווארען זענענדיג שווער מיט דער הארץ, און שפעטער אביסעל האט ער זיך אויפגעכאפט מיט א ווילד שרעקליכען געשריי, אויפוועקענדיג דיא אנדערע.

— וואס שרייסטו ? — האב איך איהם געפרעגט.

—דער מלאך המות, ברודעריל, איז ביי מיר געווען, און געשריען צו מיר, אז איך זאל זיך גיך פערטיג מאכען, ווייל איך בין ניט ביי איהם דער איינציגער, און ער איז הייגט שטארק פערנומען — נעבען איהם איז געשטאנען מיין מארינא מיט פערוויינטע אויגען און זיך גערייסען צו מיר, נור ער האט איהר פערשטעלט דעם וועג מיט זיין שווארצער האנד — אלץ שרייענדיג צו מיר — מאך זיך גרייט ! מאך זיך גרייט!

ווידער האט איהם אויסגעפעהלט כח, ער איז געבליבען ליגען שטיל, און שווער געצויגען דעם אטהעם. גרויסע טראפענס שוויים זיינען ארויסגעטרעטען אויף זיין בלייך פנים. געבען מיין בעטעל איז געלעגען מיינער א בעקאנטער זעלנער, קומאָאָ האט ער געהייסען, מיט מיר פון איין ראטע, ער איז געווען פערוואונדעט אין ביידע פיס, אויף איהם איז מיר געווען א שרעק־ליך רחמנות, ווייל ער איז געווען זעהר א גוטער, און א לוסטיגער יונג, אלע מאָהל האט ער נור געזונגען אָדער געשפיעלט, האט געקענט שפיעלען אויף אלע אינס־טרומענטען, אמאל האט ער דערטאפט ער־געץ א קאליקע פיעדעל און זיך אזוי צור שפיעלט, אז דער אפיציער איז געקומען צו לויפען איהם אויסגעהערכט, און אז ער האט געענדיגט זיינען דעם אפיציער גע־שטאנען טרעהרען אין די אויגען, ער האט איהם געקלאפט אין פלייצע און זיך גארניט געקענט אבלויבען, פון דע־מאלסט אן האט ער שטענדיג געשפיעלט אין "אפיציערסקען קלאב", הכלל איך וואַרף מיך דורך מיט איהם, מיט עטליכע ווערטער און ער קוים וואס ער ענטפערט דאס פנים איז ביי איהם בלייך און קליין די ליפען שוואריץ, און די אויגען ברענען.

—ווי פיהלסטו ברודערעל, בעטער ?

— ניין, — ענטפערט ער שטיל — מען מוז אוועקגעהן, דער טוידט וואַרט !

— די פון דעסטוועגען פאל ניט אראָב ביי זיך — פרוב איך איהם טרייסטען — מיר האבען איין גרויסען אין שטארקען גאט, און א מענש דארף ניט פערלירען דעם האפנונג, איך האב שוין געזעהען שווערער פערוואונדעטע פון דיר, און פון דעסטוועגען — גארנישט, זיינען היינט געזונד, גלייך מיט אלע.

— נון, ברודער, איך בין שוין פער־פאלען — ענטפערט ער שטיל און האלט זיך איין פון קרעכצען — איך וואלט איצט נור געוואלט זעהען מיינע אייגענע, אזוי איז באנג צו שטארבען, ווען מיין אלטער טאטע וואלט דא געווען, און מיין כלה מארינא, וואלט מיר פיעל לייכטער געווען צו שטארבען. עך! ברודער, וואלט דאס מארינא דא אביסעל זיך צווואהנט א יום טרעהרען וואלט זי פערגאסען.. אזוי ברודער איז שווער — — שווער צו שטארבען אליין...

די לעצטע ווערטער האט ער שוין קוים וואס ארויסגערעדט, די אויגען האבען זיך איהם געשלאָסען, און ער איז געבלי־בען ליינען שטיל, איך האב געהערט זיין שווערן אטהעם, און מיר איז אזש געוואָ־רען ענג אין האלז.

דערווייל איז אין לאזארעט געוואָ־רען טונקעל, עס איז צוגעפאלען די נאכט צייטענווייז האט זיך ערגעץ ווייט גע־הערט א שאָס, מיט א רעש, נור ביי אונז איז געווען שטיל, אויף די ווענט האט זיך גענעשפיעלט דער שאטען פון דער פער־נעהמענדער זונן, די פינסטערניש איז גע־וואָרען אלץ גרויסער, די "שווערסטער" אָנגעטהאָן אין ווייסען דערמאָנענדיג דעם מיידס, מיט א רויטען צלם אויף דעם אר־בעל, האט אָנגעצונדען עטליכע ליכט, אונ טער וועלכע עס האבען זיך דערזעהען דיא פערבונדענע פנים'ער פון די פערבונדענע פנים'ער פון די קראנקע, מיט די בלוט דורכגענעצטע באנדאזשען.

— מאשקא, שלאפסט ? — האב איך פלוצלונג דערהערט קומאָאָ'ס קול.

— ניין, וואס איז ברודער.

— ווי מיינסטו, ווער איז שולדיג אין דעם וואס איך שטארב ?

—וואס הייסט ווער — האב איך געפרעגט צוטומעלט, און געטראכט אז ער רעדט פון היין.

— דו דארפסט איצט קיין מורא ניט האבען, מענסט זאגען וואס דו מיינסט, עס איז שוין אלץ איינס.

— איך ווייס ניט, —האב איך גע־ענטפערט...

—און איך ווייס יא, "מיטקא", דער שרייבער פון אונזער דארף, האט דאס מיר ערקלערהט, א קלוגער יונג געווען דער מיטקא, און א גוטער — מלחמה האט ער געזאגט אז א ווילדע זאך, און א גרויסע זינד געגען גאט, ווייל גאט האט בעשא־פען געגנג ערד פאר אלעמען, נור מען שלאגט זיך ווייל מען וויל האבען צופיעל, און דערווייל פאלגן אונזערע ברידער' ווי היי, — — ער האט נאך געוואלט רעדען נור ער האט שוין ניט געקענט, ווייל ער איז אנדרימעלט געווארען זענענדיג שווער מיט דער הארץ, און שפעטער אביסעל האט ער זיך אויפגעכאפט מיט א ווילד שרעקליכען געשריי, אויפוועקענדיג דיא אנדערע.

— וואס שרייסטו ? — האב איך איהם געפרעגט.

—דער מלאך המות, ברודעריל, איז ביי מיר געווען, און געשריען צו מיר, אז איך זאל זיך גיך פערטיג מאכען, ווייל איך בין ניט ביי איהם דער איינציגער, און ער איז הייגט שטארק פערנומען — נעבען איהם איז געשטאנען מיין מארינא מיט פערוויינטע אויגען און זיך גערייסען צו מיר, נור ער האט איהר פערשטעלט דעם וועג מיט זיין שווארצער האנד — אלץ שרייענדיג צו מיר — מאך זיך גרייט ! מאך זיך גרייט!

ווידער האט איהם אויסגעפעהלט כח, ער איז געבליבען ליגען שטיל, און שווער געצויגען דעם אטהעם. גרויסע טראפענס שוויים זיינען ארויסגעטרעטען אויף זיין בלייך איינגעצויגען פנים.

ווילהעלם דער 2־טער איז הייגט דער העלד פון דייטשלאנד, דער אמת'ער העלד איז הערר פאן יאנאוו (דער בערלינער פאליי־ציי־פרעזידענט) — ער האט פערשטאנען ווי אזוי ארגאניזירען דעם דייטשען פאלק, וואס ערלויבען און וואס נישט צו ער־לויבען — ביז וואנען ס'איז ארויסגעטרי־בען אנדערע מעלאדיע, אויסער "דייט־שלאנד, דייטשלאנד איבער אלעס" — —

און ביי דעם אקאמפאניאמענט פון דעם דאזיגען פאטריאטישען ניגען, — און א דאנק איהם פיהרען זיך די פרייסי־שע הערשער און געלד־מאנאטען זעהר פיין זייערע מיאוסע געשעפטען און לערי־גען אויס סיסטעמאטיש די געלד בייטע־לעך פון די ברייטע שיכטען פון דעם דייט־שען פאלק.

אט דרוקט די פראגרעסיווע "קעלני־שע צייטונג" צום דייטשען פאלק א ניי־עם פאטריאטישען מאניפעסט, וועלכער דארף בילדען נייע 10 געבאטען פאר'ן דייטשען פאלק דיא, דאזיגע נייע 10 גע־באטען זענען אזוי אינטערעסאנט און אזוי חאראקטעריסטישע פאר די איצטיגע דייט־שע שטימונגען, אז מיר ברענגען זיי דא אין גאנצען:

1) די דייטשע באנק האט געזאמעלט ביז איצט מעהר גאלד, ווי מען האט ער־וואַרטעט.

2) א דאנק דעם גאלד־פאראטה האט מען ארויסגעלאזען פאר 6000 מיליאנען פאפירענעם געלד און מען האט שטארק אונטערגעשטיצט דעם דייטשען האנדעל און אינדוסטריע.

3) אלע שטרעבונגען פון די שונאים אב־צושוואכען דעם דייטשען פינאנציעלען כח האבען זיך נישט איינגעגעבען עס שטויגט דער שונא און עס וואונדערען זיך די נעאוטראלע לענדער.

4) אין דעם איצטיגען קאמפף אויף לע־בען און טויט ניט זיך געגלאנד די מיה פער ניכטען דעם דייטשען מסחור אין אינ־דוסטריע און בעזיעגען דאס דייטשע פאלק דורך הונגער. — דער עקאָנאָמישער נצחון איז דער פאר פאר דייטשלאנד וויכ־טיגר, ווי דער מיליטערישער.

5) די וועבענטליכע בעריכטען פון דער דייטשער רייכס־באנק מאכען אויף די גאנ־צע וועלט נישט קיין קלענערען איינדרוק, ווי טעגליכע בעריכטען פון דער אינ־פערגלייכבארער דייטשער ארמעע.

6) אין דער זעלבער צייט, ווען די ענגלי־שע באנק קען בעקומען גאלד פון די קא־לאניעס פון אמעריקא, פראנקרייך, דייט־שלאנד זאמלען גאלד נאר ביי זיך.

7) נישט נאר די בייטעלעך, נאר אויך די הערערער פון אלע דייטשען זענען אפען פאר פאטריאטישע ציעלען — און דער פאטריאטיזם איז געווארען דער שליסעל צו אלע געלד קאסטען.

8) העלפען דער מדינה קען יעדער מענש

9) יעדער דייטש אדער דייטשקע דארף וויסען, אז אבגעבען גאלד הייסט בעוואה־נען די רעגירונג.

10) חאטש מען האט צוזאמענגעגעלי־בען א פאראטה פון 2000 מיליאנען, נאר דער עולם האט דאך נאך 5000 מיליאן מארק, און אויף אזא אויפן איז נאך דא פיעל ארבייט".

און אז דער פאטריאטיזם זאל אין אמת'ן ווערען דער שליסעל צו אלע געלד־בייטלעך ווענדעט אן די דייטשע רעגי־רונג אזעלכע מיטלען, וועלכע קענען יע־דען ברענגען אין גרעסטען שטוינען. גאלד מוז מען אונבעדינגט האבען, די ריי־כע בעלד־מאנאטען און גרויסע בענק — נישט קוקענדיג אויף זייערע "פאטריא־טיזם", — האבען אבער ביז איצט נאך נישט געעפענט ברייט זייערע געלד־קאס־טען — ווענדעט מען אן אלע מיטלען, אז חאטש אלע מיטעלע און ארימע שיכטען זאלען אבגעבען "מארן פאטריאטיזם" זייערע לעצטע גראשענס.

און די דאזיגע פאליטיק ניט זיך דער דייטשער רעגירונג זעהר איין. אט שרייבט אין דעם בירגערליך־ליבעראלער פראנקפור־טער צייטונג "דאס פרייע וואַרט", דר. קארל נעטצער, אן ארטיקעל וועגען די "פאטריאטישע פערדיענסטען פון דער דייטשער סאציאל דעמאקראטיע" דאס דייטשע פאלק איז זיהר באנקבאר וויל נאר א דאנק דעם "וואס זי האט 25 יאהר גערבייט פאר די פאלקס־ביל־דונג, — זעהען מיר נאך א ניט דא געווענדענע סאליידאריטעט פון גאנצען פאלק ביים פערטיידיגען דאס פאטערלאנד ווי אויך די פעהיגקייט פרייוויליג ברענגען קאלאסאלע קרבנות פאר די גוטע זאך צו שאנדע פון אונזערע פערמעגליכע קלאַ־סען וועלכע צייגען אין דעם הינזיכט א קלענערע אפפערוויליגקייט, — דאס זע־נען אויך בלומען פון די גייסטיגע בייטען פון די סאציאליסטען".

ווי איהר זעהט, צייגט זיך אהויס, אז די דייטשע סאציאליסטען האבען צו אזא איינענארטיגען צוועק "ערצויגען די אר־בייטער מאסען", אז קיינער פון אונז וואלט זיך דאס פריהער נישט פארגע־שטעלט.

ווי דאס זאל אבער נישט זיין, זענען די אלע קרבנות פון דעם ברייטען עולם נאך צו קליין דען ווען מען וויל עראבערען און אונטערדריקען די נאנצע וועלט מיט מען נאך פיעל מעהר קרבנות, מאטעריעלע און מענשליכע האבען

און אט — האט די דייטשע רעגירונג געווענדעט זיך מיט א וואונדערבאר־איי־נענארטיגען אויפרוף צו אלע דייטשען און דייטשעס אין דער נאנצער וועלט, אז זיי־דער פון זיי זאל שענקען זיין איינגעגעבען פון אלע דייטשען פאלק אין דער גאנצער וועלט אז טאג פון טאג צו טאג מען ניט דער לאזען, דאס דער ארבייטער זאל געצוואונגען זיין צו צאהלען העכערע פריזען פאר זיין לעבענס מיטעל.

אויף זיין לאנגער רעדע האט ער גע־קראגען אן ענטפער פון דעם פריים מיניס־טער, סער ראבערט בארדען דאס עס גע־פינען זיך גרויסע סטאקס פון סורפלוס לע־בענס מיטעל אין ביידע לענדער, דאס הייסט אין קענעדע און אין ענגלאנד און, פאלגליך, געפינט ניט די קענעדער רעגיע־רונג פאר נויטיג צו נעהמען אירגענד א העל־כע שריטע בנוגע דער פערזארגונג פון לע־בענס מיטעל אין לאנד און אויף ניט וועג־נען דע מעקספארט פון שפייז.

אנטעריא

דיענסטאג,

נאכדעם ווי א פאר זאכען פון קליי־נער וויכטיגקייט האבען פערנומען אבי־סעל צייט, האט דאס הויז זיך ווייעדער אמאל גענומען צו דעבאטירען דעם בודזשעט.

פאר די ליבעראלע האט דער ערשטער גענומען דאס וואר דזשאזעף העם פון נאָרטה בראנט.

ער האט אין אלגעמיין קריטיקירט דעם בודזשעט פאר די גרויסע אויסגאבען.

צו בעווייזען ווי אויסברענגעריש דער בודזשעט איז האט ער אנגעדייטעט דאס די קאסטען פון דער בירגערליכער אד־מיניסטראציאן זיינען פערגרעסערט מיט 120 פראצענט. ווי א געשעפטסמאן וואלט ער צוגעגעבען דאס די 15 פראצענט מיט. וויפיעל די בעפעלקערונג איז פער־גרעסערט געווארען און די העכערונג אין די ווייד זשעם קענען ענטשולדיגען א הע־כערונג אין אויסגאבען אויף 50 פראָ־צענט אבער ניט מעהר.

נאך מר. העם האט גענומען דאס וואר דר. ישאק, א קאנסרוואטיווער וועלכער איז דער פערטרעטער פון האלדר־מאנד. ער האט אבער ניט גערעדט וועגען בודזשעט. פאליטישע קריעגעריין, האט ער געזאגט, אינטערעסירען איהם אין אזא צייט ניט.

איהם אינטערעסירט די מלחמה. ער האט גערעדט וועגען ענגלאנד אין איהר לאכפף נעגען קייזער. איבערהויפט האט ער פיעל גערעדט וועגען בעלגיען.

נאך איהם האט גערעדט א ליבע־ראל, סעווערין דזישארם פון נאָרט עסעקס, ער האט אויך ניט גערעדט פון בודזשעט. ער האט נאר בעריהרט די פראגע וועגען לאיאליטעט און טרייהייט פון די פרענטש קענעדיענס פון וועלכע ער האט אבגעהאלטען א רעדע אין דער גאנצער וועלט.

נאך איהם האט גערעדט א קאנסער־וואטיווער, ז. א. האלל פון סויטה וואָ־טערלו, ער האט אויך ניט גערעדט פון בודזשעט נור, ווי זיין פאריגער רעדנער, וועגען לאיאליטעט פון — די ענגעדער פון דייטשעס בלוט, א גרויסע צאהל פון וועלכע געפינען זיך אין זיין קאנסטי־טוענסי, וועלכע האט שוין ביישעשטייערט צום פאטריאטישען פאנד צוויי הונדערט טויזענד דאָלאר. אזוי אז די רעדנער האָ־בען הפנים פערלאָרען דעם עם, אָנפאנגענד ריג ביי דער בודזשעט פראגע און אויס־לאָזענדיג ביי דער גוטסקייט פון אונזערע קאנאדאזירטע דייטשען.

פאר אלטער רב בער האט אויפגע־הערט דערצעהלען, ביי א טהייל אידען זיי נען געווען די אויגען פייכט... די הרובע האט געקנאקט מיט די לעצטע שטיקלאך האלץ, די גראבע איינבלומען פון די שור־בען זיינען צוגאנגען, דאס געלבע בלייכע פנים וואס האט זיך פריהער געשאָקעלט איבער דער גמרא, איז פון דארט ניט אָפּ געטרעטען ביז איצט און איבערגעריסען די שטילקייט מיט זיין אויסגעצויגענעם טרויעריגען גנון....

גאָלד גאלד און גאלדי

— 0 —

א שמועס וועגען פינאנץ און האנדעל פון א מומחה

אז איהר שטעהט ר' קרוב, ליעבער לעזער מיין איך, טאָ זייט מוחל און זעצט זיך אנידער און לאָמיר האבען א שמועס וועגען פינאנץ.

אויב איהר ווילט וויסען וואַרום ענגלאנד איז אזוי גוט אָב מיט איהר קרעדיט, איז עס בלויז צוליעב דער אייר־נער קליינינגקייט — איהר פערשטעהט א קליינינגקייט — וואס זי האט מעהר גאלד ווי פאפיער געלד.

הייסט עס, אז גאלד שפיעלט דא די הויפט ראליע פון קרעדיט, און לאָמיך אייך נאך זאגען, אז גאלד איז ניט נאר דער הויפט יסוד פון קרעדיט, נור טאקי אויך די שטארקסטע וואפע אין דער מלחמה.

אויב איהר זענט בעהאוועגט אין דער געשיכטע, ווייסט איהר מן הסתם אז נא־פאָלעאָן, — איהר הענט דאך נאפאָלעאָ־נען, וועלכער איז ניט איהם ניט ? —אט דער גוט בעקאנטער נאפאָלעאָן האט גע־זאגט, אז צו מלחמה הארף מען דריי זאַ־כען: געלד, געלד, און געלד... און אז נאפאָלעאָן האט געזאגט, האט ער גע־וואוסט וואס ער האט געלעדט... ווייסען זאָלט איהר אבער, אז ווען נאפאָלעאָן האט געזאגט געלד האט ער ניט געמיינט פאפיער געלד, וואס מען קען אין מלחמה צייט ניט אויסבייטען אין פרעמדע לענ־דער (פארטזעצונג אויף פיידזש 6.)

The Great West Life
Assurance Company
די גרייט וועסט לייף אשורענס קאמפאני
האט לעצטענס אבגעהאלטען דעם צווייטען יעהרליכען מיטינג אויף וועלכען דער פאלגענדער פינאנסיאל סטייטמענט איז פארגעבראכט געווארען.

ביזנעס געמאכט אין	1914	$24,412,261
איינקופט פיר	1914	4,392,484.
פערגרעסערט פיר דעם יאהר		270,594
פערמעגען דעצעמבער 31־טען,	1914	16,736,444
פערגרעסערט פיר דעם יאהר		2,353,787
געבליבען ריזרוו פיר	1914	892,951
דער גרעסטער ריזרוו אין קאמפאנים היסטאָרי).		
ביזנעס אין קראפט דעצעמב. 31־טען,	1914	$108,221,932
צוגעקומען דורך דעם יאהר		11,173,218
טזידט פעלע פיר	1914	396,449
פערקלענערונג פיר דעם יאהר		9,158
דורכשניטליכער א